

A Comparison of the Errors- Made by
the Male and Female Students of
Tabadkan in Using Verbs Particles in
the English Language

Seyed Mohammad Hosseini-Maasoum.

Assistant Professor, Department of Linguistics
& Foreign Languages, Payame Noor
University

Maryam Moeendarbari.

MA student of Linguistics, Ferdowsi
University of Mashhad

مقایسه خطاهای زبان آموزان دختر و پسر منطقه
تبادکان در کاربرد حروف اضافه همراه فعل در
زبان انگلیسی

سید محمدحسینی معصوم^۱

استادیار گروه زبانشناسی و زبانهای خارجی دانشگاه پیام نور

مریم معین درباری

دانشجوی کارشناسی ارشد زبان شناسی همگانی دانشگاه

فردوسی مشهد

چکیده:

در این مقاله ضمن بیان مقدمه‌ای کوتاه درباره اهمیت زبان شناسی کاربردی، در زمینه های عملی بویژه یادگیری و آموزش زبان دوم، عوامل موثر در روند این یادگیری را بررسی می‌کنیم. سپس، به بررسی تفاوت های میان زبان آموزان از جهت توانایی های یادگیری و شباهت های بین فراگیران زبان اول و دوم خواهیم پرداخت. در ادامه ضمن بررسی و تحلیل خطاهای زبانی در کاربرد حرف اضافه همراه فعل انگلیسی توسط گروهی از زبان‌آموزان ایرانی، تأثیر احتمالی جنسیت در تفاوت عملکرد ایشان را در آزمون مربوطه مقایسه می‌کنیم. یافته‌ها حاکی از تفاوت بسیار اندک میان این دو گروه است. پس از ارائه نتایج تحقیق، مجموعه‌ای از پیشنهادات کاربردی به منظور بهتر شدن کیفیت آموزش زبان انگلیسی در ایران مطرح می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: زبان دوم، خطاهای زبانی، تحلیل مقابله‌ای، کاربرد حرف اضافه همراه بافعل، منطقه تبادکان

Abstract:

In this article, we will study the effective factors in language learning alongside a short introduction including the significance of applied linguistics in practical fields especially learning and teaching English as a second language. We will then study the differences amongst students regarding learning abilities and the similarities between the learners of the first and second languages. We will consider the possible effect of gender on their different performance in the related test as we study and analyze the linguistic errors made while using prepositions with verbs in the English language by some Iranian students. The findings show a little difference between the two groups. After the demonstration of the research results, we will present a number of practical recommendations for a better quality of teaching English in Iran.

Key terms: second language, linguistic errors, contrastive analysis, the usage of verb particles, Tabadkan district.

¹. hosseinimasum@pnu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۹/۱۵

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۴/۲۳

مقایسه خطاهای زبان آموزان دختر و پسر منطقه تبادکان در کاربرد حروف اضافه همراه فعل در زبان انگلیسی

مقدمه

یکی از جنبه‌های کاربردی دانش زبان‌شناسی استفاده از یافته‌های آن در یادگیری و نیز در تدریس زبان‌های خارجی است. زبان‌شناسی کاربردی در حقیقت کاربرد نظریه‌های زبان‌شناسی در زمینه‌های عملی به ویژه یادگیری و آموزش زبان دوم است. در واقع مهم‌ترین مسئله‌ای که زبان‌شناسی کاربردی به آن می‌پردازد یادگیری و آموزش زبان دوم است. بدیهی است که در چنین زمینه‌ای پرداختن به چگونگی و روند مراحل مختلف زبان‌آموزی و بررسی و تحلیل خطاها یکی از مسائل مورد علاقه زبان‌شناسان است. آنها در این تلاشند که با مطالعه روند یادگیری زبان در کودکان و بررسی چگونگی آن، به فرآیندهای پیچیده ذهن انسان در این زمینه دست یابند. با توجه به برخی شباهت‌های موجود میان فراگیری زبان اول و یادگیری زبان دوم، یافته‌های محققین در این زمینه در بررسی روش‌های آموزش زبان دوم نیز بسیار سودمند خواهد بود. در این مقاله ابتدا به عوامل مؤثر در یادگیری زبان دوم و تحلیل خطاها در کاربرد حرف اضافه همراه با فعل توسط زبان آموزان فارسی زبان خواهیم پرداخت.

از آنجایی که آموزش و نیز یادگیری حروف اضافه هم برای معلمان و هم برای زبان آموزان همواره مشکل آفرین بوده است و بعلاوه مشکلات موجود در این زمینه از جمله تعداد نسبتاً زیاد و کاربردهای گوناگون آنها، یکی از مشکل‌ترین جنبه‌های یادگیری زبان دوم محسوب می‌شوند. شاید بدلیل گستردگی و پیچیدگی خاص این موضوع است که دست‌نویسان نیز در تدوین کتاب‌های دستور زبان انگلیسی کمتر به این موضوع توجه کرده‌اند و اغلب با نگاهی سطحی از آن گذر کرده‌اند. بدیهی است که معلمان و زبان آموزان ایرانی نیز از این امر مستثنی نبوده و

با مشکلات مربوط به این موضوع روبرو می‌شوند. روشن است که بررسی و تحلیل همه مشکلات و مسائل مربوط به چنین موضوع گسترده‌ای مستلزم کاری بسیار بزرگتر می‌باشد که انجام آن به سادگی ممکن نیست، اما این پژوهش می‌تواند گامی در جهت روشن شدن چگونگی فرایند یادگیری این جنبه از زبان دوم باشد و مشکلات موجود در این راه را تا حدودی آشکار کند.

اهداف تحقیق

یادگیری فرایندی است که در آن گریزی از اشتباه نیست. اشتباهات، داورها و محاسبات نادرست و پندارهای خطا بخش مهمی از یادگیری هر مهارت یا فراگرفتن هرگونه اطلاعاتی را تشکیل می‌دهد. زبان‌آموزی نیز نوعی یادگیری است که احتمالاً به یادگیری زبان اول توسط کودک بی‌شباهت نیست. در فرایند یادگیری زبان آموز به ناچار دچار اشتباهاتی می‌شود اما او از انواع گوناگون بازخوردی که در ارتباط با خطاها برای او حاصل می‌شود برای افزایش معلومات خود بهره می‌برد. خطاهای زبان آموزان به آن دلیل اهمیت دارد که درباره چگونگی یادگیری یا فراگیری زبان و این که چه استراتژی‌ها و روش‌هایی را محصل در کشف زبان بکار می‌گیرد شواهدی را در اختیار پژوهشگر می‌گذارد. هدف اصلی این مقاله ضمن بررسی و توضیح پاره‌ای از عوامل زبانی و غیر زبانی دخیل در یادگیری زبان انگلیسی، توصیف و بررسی بعضی از خطاهای زبان آموزان در یادگیری سازه "فعل + حرف اضافه" است.

سابقه تحقیق و مطالعات انجام شده

شناسایی و تحلیل تداخل‌های زبان‌هایی که با هم در برخورد هستند، از زمان‌های پیشین بخش اصلی مطالعه دو زبانی بوده است. در گفتار افراد دوزبانه ورود ویژگی‌های یک زبان به زبان دیگر از جنبه واج‌شناسی و صرف و نحو مورد مطالعه قرار گرفته است. در برخی

متوجه نارسائیهایی در این روش شدند و زبان شناسان بعد از سال ۱۹۵۷ به دلایل نتایج منفی تحلیل مقابله ای زبانها که تکیه اصلی آن بر دستور زبان بود، به عامل دیگری در زمینه یادگیری پرداختند که می توانست رهگشا باشد و این عامل تحلیل خطا بود (ریچاردز، ۱۹۷۱، ۲-ص ۴).

قبل از آن نیز در سال ۱۹۵۰ متخصصان آموزش زبان مخصوصاً رابرت لدو^۳ و چارلز فریز^۴ بر آن شدند که آموزش زبان دوم را که قبلاً بر شم و تجارب شخصی معلمان متکی بود را در زمره علوم تجربی وارد کنند. هدف آنها این بود که مشکلات آموزش زبان دوم به روش علمی علت یابی شوند و برای رفع مشکلات، علل آنها برطرف گردد (مشفق، ۱۳۷۲؛ فریز، ۱۹۴۵).

برخی زبان شناسان نیز توجه به کنش زبانی و مطالعه دقیق تر آن را پیشنهاد کردند. مثلاً «کورد^۵» در سال ۱۹۶۷ اظهار داشت که زبان شناسان باید روند فراگیری زبان و استراتژی های متفاوت اتخاذ شده توسط زبان آموزان را مورد مطالعه قرار دهند (کورد، ۱۹۷۱). سپس در سال ۱۹۶۹ «استرونس^۶» گفت که خطاهای زبانی نباید مورد غلبه قرار گیرند بلکه باید به عنوان ویژگیهای اجتناب ناپذیر روشهای خاص یادگیری زبان آموز بررسی شوند. به عقیده وی اگر خطاهایی در جمع زبان آموزان دیده شد که در حال پیشرفت نیز بود باید دانست که این خطا در جهت درستی جلو می رود و نه در جهت عدم یادگیری صحیح.

در مورد زبان آموزی کودک نیز همین نظریه صادق است. امروزه دیگر گفتار کودک به عنوان صورت نادرست گفتار بزرگسالان در نظر گرفته نمی شود بلکه به عنوان صورتی که نظام زیر بنایی خاص خود را داراست و می تواند بر حسب ساخت خاص آن توصیف شود. کودک با نقش

موارد نظامهای زبانی در برخورد با هم مقابله شده است. نتیجه مهم مطالعات تطبیقی این است که امکان پیش بینی مشکلات موجود در یادگیری زبان دوم را فراهم می کند. برای زبان آموز، یادگیری عناصر زبانی مشابه زبان مادری احتمالاً آسان است، اما یادگیری موارد متفاوت اغلب مشکل آفرین می باشد. مطالعات انجام شده پیرامون یادگیری زبان دوم حاکی از آن است که بیشترین توان پیش بینی تحلیل مقابله ای در زمینه واج شناسی و کمترین آن در زمینه نحو است (بنیاد پژوهش های اسلامی، ۱۳۶۴، ص ۷۷). تاکنون سعی فراوان شده است که از توانایی زبان شناسان در پیش بینی اشتباهات زبانی و مقایسه زبان مادری با زبان دوم در عمل استفاده شود. یکی از اصول زبان شناسی کاربردی این بوده است که با تحلیل مقابله ای زبان ها همه اشتباهات زبان آموزان را به تفاوت ساخت زبان مادری آنها با زبان دوم مربوط کنند (بنیاد پژوهش های اسلامی، ۱۳۶۵، ص ۱۳۰). از آنجایی که بسیاری از خطاهایی که زبان آموزان به آن دچار می شوند، معادلی در زبان مادری آنها ندارد، بلکه در نتیجه تعمیم گسترده الگوهای فراگرفته شده از زبان دوم به حوزه هایی است که این الگوها در آن کاربردی ندارد. در نتیجه نادرستی این اصل کاملاً آشکار است که تحلیل مقابله ای کارایی کافی برای توجیه خطاهای زبان آموزان را ندارد. تحلیل مقابله ای یکی از روشهای قدیمی بررسی خطاها و پیش بینی خطاهای زبان آموزان در فرایند یادگیری بوده است. این فرضیه روی تأثیرات تداخلی زبان اول بر یادگیری زبان دوم تأکید می کند (براون، ۱۳۶۳، ص ۱۹۷).

وقتی که زبان آموز به یادگیری زبان مشغول است و خطاهایی در کلام وی ظاهر می شود، معلم می تواند از دانش خود درباره زبان های هدف و مادری برای فهم علت و منشأ این خطاها استفاده کند و نیز موارد وقوع خطا در آینده را نیز پیش بینی کند. اما بعدها زبان شناسان

² - Richards

³ - Robert Lado

⁴ - Charies Fries

⁵ - S. P. Corder

⁶ - Strevens

¹ - Brown

این که چگونه داده‌های زبانی را پردازش می‌کنند، می‌توان به دست داد.

در پایان بخش سابقه تحقیق شایان ذکر است که معلمان می‌توانند با کمک تجزیه و تحلیل خطاهایی که توسط فراگیران انجام می‌شود نسبت به تدریس بهتر آنان اقدام نمایند لذا تجزیه و تحلیل و شناخت این خطاها بسیاری امری ضروری است. (لی ۱، ۱۹۵۷، ص ۷۷).

روش تحقیق

یکی از مهم ترین مشکلات در فهم نظام های زبانی فراگیران زبان اول و دوم این است که چنین نظام هایی رامستقیمانی توان مشاهده کرد. باید آنها را از راه تحلیل داده‌های حاصله از تولید و درک زبان استنتاج کرد. با این حال چیزی که وظیفه ما را پیچیده تر می‌کند بی ثباتی آن نظام ها است که دایمادرحال تغییر هستند. موقعی که معلم یامحقق وظیفه تحلیل کنش را به عهده می‌گیرد، باید لابلای نظام غیرثابت زبانی آنها منطبق و ترتیبی را استنباط کند (داگ لاس براون، ص ۲۰۹). به نظر می‌رسد که پیچیدگی وعدم موفقیت در یادگیری بعضی ازمینه های خاص زبان انگلیسی بیشتر است. در بسیاری از مراکز آموزش زبان انگلیسی به عنوان زبان دوم زمینه های بروز خطا از این قرار معرفی می‌شود: حروف تعریف (۳)، حروف اضافه (۴) و صرف افعال در زمان های مختلف (۵). مشکل اساسی این است که سیستم زبان دوم در این زمینه‌ها متشکل از مجموعه ای از قواعد گوناگون نحوی است. تکنیکهای آموزشی، دستور زبان عمومی و مواد درسی، همراه بامعلم و زبان آموز هیچ کدام قاعده های نظام مندی در این زمینه ها ارایه نمی‌دهند. با وجود این فقط امیدمی رود که یادگیری به وسیله تمرین وتجربه زبان آموز از زبان دوم صورت گیرد که متأسفانه به خاطر

فعال خود در ساختن قاعده ها به تدریج قاعده‌های زبانی را در جهت نظام زبانی بزرگسالان گسترش می‌دهد یا به بیان دیگر نظام زبانی خاص خود را همانند نظام زبانی بزرگسالان می‌سازد.

نگرش هایی درباره گفتار زبان آموزان زبان دوم به روش های مشابهی به وجود آمدند. تا اواخر دهه ۱۹۶۰ و قبل از آن بیشتر مردم گفتار زبان آموزان را به عنوان صورت غلط زبان هدف تلقی می‌کردند. مفهوم تداخل به این ایده قوت می‌بخشید. به این صورت که عادت های موجود از ایجاد گفتار درست جلوگیری می‌کند و نیز خطاها نشانه هایی از یادگیری ناموفق می‌باشند که آزاردهنده اند. به هرحال، روش جدید که در مورد زبان مادری بچه مطرح شده خود در بردارنده تغییر روش در نحوه برخورد با بافت زبان دوم نیز می‌باشد. ایده جدید اینگونه گسترش یافت که فراگیران زبان دوم نیز می‌توانند به عنوان افرادی که بطور فعال از داده های زبانی قاعده ها را استخراج کرده و آنها را بازگو می‌کنند و به تدریج این قاعده ها را در جهت نظام زبان مقصد مطابق می‌سازند، در نظر گرفته شوند. به بیان دیگر زبان آموز زبان دوم نیز همانند فراگیر زبان اول نقش فعال داشته و در روند یادگیری به پردازش قاعده های نظام زبان دوم دست می‌زند و به تدریج آن نظام زبانی را بکار می‌برد. بسیاری از تداخل های زبان مادری قابل پیش بینی هستند. لدوبه عنوان یک زبان شناس ساخت گرامی گوید معلمی که میان زبان مادری و زبان دوم دانش آموزان مقایسه داشته باشد خواهد فهمید که آن دسته از عواملی که مشابه زبان مادری آنها است، یادگیری آن مشکل تر است. (بمانی نایینی، ۱۳۸۷، ص ۱). اگر این طور است پس گفتار زبان آموزان زبان دوم نیز می‌تواند مانند گفتار بچه ها تحلیل شود. بدان معنا که خطاهای زبان آموزان به عنوان نشانه ناتوانی در یادگیری محسوب نمی‌شود. بلکه به عنوان شاهدهی بر فراگیری و رشد زبان دوم در نظر گرفته شده و بر این پایه دیدگاه‌هایی درباره

¹- Lee, W. R.

²- Brown

⁵- Tense System

³- Articles

⁴- Prepositions

- 16- The firemen worked hard and finally put The fire.
- 17- You may write ink.
- 18- We had to go the hill a little house the top.
- 19- I looked the newspaper at breakfast this morning.
- 20- I'm going to call some friends this afternoon.
- 21- He listened the radio yesterday afternoon.
- 22- He turned the lights and slept.
- 23- He put his coat when he arrived.
- 24- She looked the correct spelling in the dictionary.
- 25- They think his proposal.
- 26- She turned the lights when it got dark.
- 27- He put the books after he finished them.
- 28- World war 2 lasted 1939 1944.
- 29- We'll be ready to leave an hour from now.
- 30- We are still living Bahar street.
- 31- I'll meet you The hotel.
- 32- The old man spoke the experiences he had had.
- 33- I'll wait you here.
- 34- I insisted seeing him at once.
- 35- He never seems to be listening what people say to him.
- 36- He doesn't believe Anything.
- 37- We must continue to fight poverty.
- 38- He is usually absent School because of illness.

مشکلات موجود در این زمینه اغلب این امید تحقق نمی‌یابد. این بررسی با در نظر داشتن عوامل زبانی و غیرزبانی مؤثر در یادگیری انجام شده است و برای آن مبادرت به برگزاری آزمون در بین بیش از یکصد و پنجاه نفر از زبان آموزان سال های سوم و چهارم متوسطه شده است.

Write the correct preposition or adverb particle

- 1- He has gone abroad. He will return two years.
- 2- My birthday is November 7th.
- 3- We arrived the village at night.
- 4- He arrived New York Five O'clock.
- 5- The dog jumped the fence.
- 6- He sat down the table and began to write his notebook.
- 7- I got the bus at 8 O'clock every morning.
- 8- I'm sorry but I don't agree You.
- 9- He was a hurry.
- 10- It was raining heavy so that put the match.
- 11- I am waiting My brother here.
- 12- Last night one of my old friends called Me.
- 13- What did you pick as a gift to give to your sister ?
- 14- He didn't understand the meaning of the word so he looked it In a dictionary.
- 15- The match was called On account of the rain.

..... war, so these problems must be solved.

59- Please wait six O'clock.

60- Every planet movesthe sun.

برای بررسی و تحلیل خطاهای زبان آموزان، از میان برگه‌های آزمون بعمل آمده، تعداد هفتاد برگه متعلق به زبان آموزان دختر و پنجاه برگه متعلق به زبان آموزان پسر انتخاب شدند. پس از بررسی مقدماتی، تعداد شصت مورد از پرسشهای مندرج در برگه آزمون جهت بررسی و تحلیل انتخاب گردیدند. انتخاب پرسشها با توجه به قابلیت ارزیابی و نتایج گویاتر آنها بوده و از برگه های مخدوش، ناخوانا و غیرقابل ارزیابی صرف نظر گردید. ابتدا پرسشهای انتخاب شده با توجه به نوع حرف اضافه‌ای باید در مورد آنها بکار می‌رفت به چهار دسته زیر تقسیم شدند:

دسته اول: حرف اضافه نشان دهنده مکان.

دسته دوم: حرف اضافه نشان‌دهنده زمان.

دسته سوم: گروه حرف اضافه ای با مفاهیم قیدی گوناگون.

دسته چهارم: حرف اضافه پس از فعل.

پس از این مرحله، هر دسته از پرسش ها در بخش جداگانه ای و هر پرسش نیز بطور جداگانه مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته اند. همچنین، تعداد پاسخهای درست و نیز موارد خطا به طور جداگانه شمارش و آمارگیری شده اند و خطاهای مشاهده شده با توجه به نوع خطا در دو گروه خطاهای درون زبانی و خطاهای تداخلی میان زبانی دسته بندی شده اند. پس از شمارش موارد خطا، ارقام به دست آمده به صورت زیر به درصد محاسبه شدند:

$$\text{درصد خطا} = ۱۰۰ * \text{تعداد خطا} \\ \text{تعداد کل زبان آموزان}$$

لازم به ذکر است که در مورد پاسخ های درست و نیز موارد بدون پاسخ یه روش فوق عمل شده است. در

39- He is quite differenthis brother.

40- He has never been successfulanything.

41- He is responsible The accident.

42- He always tries to be polite his parents.

43- You must be very carefulwhat you say to him.

44- I'm not ashamedanything I've done.

45- I can't getthis cold.

46- He doesn't like to getearly in the morning.

47- Callyour friends and invite them to come with us.

48- Who is lookingthe children.

49- He is puttinghis clothes.

50- If you keepspending money like that you'll soon have nothing.

51- Mary is interestedhistory.

52- She is usedriding the bus to school.

53- She is tiredpracticing this exercise.

54- They keepasking question.

55- We gotthe bus at 58th street and gotat 42th street.

56- The printer has lefttwo lines from this paragraph.

57- He says he wants to be a polite when he grows

58- It is basedthe idea that ignorance and poverty often lead

انتهای هر بخش نیز میانگین درصد خطاهای مشاهده شده به تفکیک خطاهای میان زبانی و خطاهای تداخلی درون زبانی و نیز پاسخ های درست و موارد بدون پاسخ به صورت جدول درج شده است. برای تحلیل هر جمله از داده های زبانی به روش زیر عمل شده است:

از طریق مقایسه ساخت دستوری جمله های مورد تحلیل با زبان فارسی، موارد تداخل از زبان مادری مشخص می گردد و این مسئله که تداخل از زبان مادری حائز نتایج مثبت و یا منفی است مورد بررسی قرار می گیرد. در مورد هر سازه ای که از زبان انگلیسی مورد بررسی قرار می دهیم لازم است بررسی شود که آیا در زبان فارسی ساختی وجود دارد که با آن شباهت داشته باشد یا نه؟ در صورتی که چنین ساخت مشابهی وجود داشته باشد میزان انطباق با بین آنها تا چه حد است؟ این نکته نیز مورد بررسی قرار می گیرد که آیا در صورت مشابه بودن ساختهای قرینه در دو زبان الزاماً انتقال مثبت است و یا برعکس نتیجه منفی نیز امکان دارد؟ در پاسخ به این پرسش باید گفت که اگر بین دو سازه انطباق کامل و صددرصد وجود داشته باشد، الزاماً انتقال مثبت خواهد بود ولی اگر فقط انطباق نسبی وجود داشته باشد، امکان انتقال منفی نیز وجود دارد. بهرحال بر اساس شواهد بسیاری که خواهیم آورد و نتایج حاصل از بررسی آنها می توان گفت که در برخی موارد به هنگام یادگیری و کاربرد زبان خارجی، ساخت دستوری زبان مادری به زبان خارجی منتقل می شود. زبان آموز صورت های جمله و روش های کاربرد حروف اضافه و ساخت های زبان مادری خود را به زبان خارجی انتقال می دهد. روشن است که این انتقال ناخودآگاه صورت می پذیرد، به طوری که اگر توجه زبان آموز به موارد مشخصی جلب نشود، او به این امر آگاهی ندارد. در مورد خطاهای درون زبانی نیز باید گفت که بیشتر مواردی را که زبان آموزان ساخت های فراگرفته از زبان دوم را به صورت نادرست بکار برده اند، بصورت تعمیم نادرست نمونه هایی است که قبلاً یاد گرفته اند، که ما آنها

را «نمونه اولیه» می نامیم. البته خطاهای درون زبانی فقط محدود به تعمیم نادرست نمون های اولیه نمی شود بلکه موارد زیادی از اشتباهات و لغزش ها مشاهده می شود که هریک علت خاصی دارد. در این بخش نمونه های محدودی از موارد خطا ارائه و بررسی شده است. هدف این است که مقایسه نظام یافته زبان و فرهنگ خارجی با زبان و فرهنگ مادری فراگیران بتوانیم ساخت هایی که در یادگیری زبان دوم مشکل آفرین بوده و سبب کندی یادگیری و بروز خطا می شوند را شناسایی کنیم. همچنین ساختهایی که ایجاد مشکل نمی کنند، پیش بینی و توصیف شوند و از یافته های آن، در تهیه و تدوین مواد آموزشی زبان خارجی استفاده شود. همانطوریکه چارلز فریز می گوید: مؤثرترین مواد آموزشی آنهایی است که براساس توصیف علمی زبان مقصد تهیه و به دقت با توصیف مشابهی از زبان مادری زبان آموزان مقایسه شده باشد (فریز، ۱۹۴۵، ص ۹). لادو نیز در این مورد می گوید: معلم زبان خارجی ممکن است نداند که چرا باید به کار پرزحمت مقایسه زبانها بپردازد. آیا وظیفه او صرفاً آموزش زبان خارجی نیست؟ آیا اینکه او آن زبان خارجی را می داند کافی نیست؟ جواب این پرسش منفی است. زبان آموزی که در تماس با زبان خارجی قرار می گیرد، در می یابد که یادگیری بعضی از مشخصه های آن کاملاً ساده و بعضی دیگر بسیار مشکل است. آن عناصری که به زبان مادری وی شبیه اند احتمالاً برای وی ساده و آن عناصری که متفاوتند برای او مشکل است (لادو، ۱۳۶۷، ص ۱۴ و ۱۵). این چیزی است که در بررسی و تحلیل خطاها کاملاً قابل مشاهده و انکار ناپذیر است. در نتیجه معلمی که به مشکلات واقعی یادگیری آشنایی کافی دارد، بهتر می تواند آنها را تدریس نماید. او نسبت به مشکلات زبانی و طریقه رفع آنها آگاهی پیدا می کند. در نتیجه می داند که آیا ساخت های زبانی و فرهنگی که باید زبان آموز یاد بگیرد، در کلاس ارائه می شود یا نه؟ آیا کتابی که تدریس می کند بر آن سازه هایی که بخاطر عدم انطباق با ساخت

شدن روند یادگیری می‌شوند، اما دیدیم که لزوماً همیشه اینطور نیست به بیان دیگر، پاره ای شباهت ها گاهی نتایج منفی به بار می‌آورند و سبب کندی فرایند یادگیری می‌شوند، اما در نهایت اشکال چندان مهمی ایجاد نخواهند کرد. زیرا دیر یا زود زبان

خصوصیاتی که در هر دو زبان مشترکند، برای فراگیر یا معلم تولید هیچ اشکالی نمی‌کنند، زیرا در اینجا یادگیری تازه مطرح نمی‌شود بلکه به زبان فنی باید گفت که "انتقال یادگیری" صورت می‌گیرد. مانند سازه "listen to...." که با معادل فارسی خود «گوش کردن به...» مطابقت دارد.

۲ آموز صورت درست قاعده های زبان دوم را کشف خواهد کرد. اکثر خطاهای تداخلی میان زبانی که مشاهده شدند از این نوع می‌باشند، بدین صورت که بین ساخت زبان فارسی و ساخت زبان انگلیسی شباهت وجود دارد، اما در نوع حرف اضافه‌ای که بکار می‌رود تطابق کامل وجود ندارد. در نتیجه سبب بروز خطای میان زبانی می‌شود. مانند سازه "write in ink" که با معادل فارسی خود در مورد حرف اضافه تطابق ندارد: «نوشتن با مرکب».

۳- بعضی خصوصیات زبان خارجی به هیچ‌وجه معادلی در زبان فارسی ندارند. از جمله اصطلاحاتی که با کمک حروف اضافه ساخته می‌شوند و در آنها فعل معنی اصلی خود را از دست داده و معنی تازه ای کسب می‌کند. در مورد اینگونه اصطلاحات تداخل درون زبانی زیاد و خطای ناشی از تداخل میان زبانی ناچیز بوده و یا اصلاً وجود ندارد، البته در مواردی که یادگیری بخوبی انجام شده است تعداد پاسخهای درست زیاد است، اما در مواردی که فراگیری آنها بطور کامل انجام نشده، اغلب تداخل درون زبانی بصورت تعمیم نادرست نمونه اولیه مشاهده می‌شود. در بعضی موارد خطای درون زبانی وقتی صورت می‌گیرد که زبان آموز ساختی را یاد می‌گیرد که در زبان مادری اش معادلی ندارد. در واقع

زبان مادری زبان آموز مشکل آفرین هستند، تأکید لازم را دارد یا نه؟ و از همه مهمتر اینکه آیا زبان آموز به اندازه کافی در معرض زبان دوم قرار می‌گیرد یا نه؟ و آیا شرایط و امکان استفاده از زبان دوم برای زبان آموزان به طریقه مصنوعی فراهم می‌شود یا خیر؟ بهرحال به دلیل گوناگونی و وسعت کاربرد حروف اضافه، بدیهی است که موارد خطا نیز به همان اندازه گوناگون و زیاد خواهد بود. دربررسی حروف اضافه پس از فعل تعدادی از اینگونه حروف اضافه رادرسازه های متعددی موردبررسی قرار می‌دهیم. حروف اضافه ای که از میان سوالات آزمون به عمل آمده، انتخاب و دسته بندی شدند عبارتند از

about, off, up, of, to, out, over, for, from, aside, a fter, against, in, on, round.
بود که آنها پربسامدترین حروف اضافه می باشند و زبان آموزان اغلب با آنها سروکار دارند.

استدلالات و نتیجه گیری

۱- بعضی ساخت های زبان انگلیسی که عیناً مانند ساخت زبان فارسی بوده و کاملاً بر هم منطبق هستند، در یادگیری نه تنها مشکلی ایجاد نمی‌کنند، بلکه به علت آماده بودن زمینه "انتقال مثبت" یادگیری بسیار زود و به آسانی انجام می‌شود. البته میزان اشتراک متفاوت است اما خصوصیاتی که در هر دو زبان مشترکند، برای فراگیر یا معلم تولید هیچ اشکالی نمی‌کنند، زیرا در اینجا یادگیری تازه مطرح نمی‌شود بلکه به زبان فنی باید گفت که "انتقال یادگیری" صورت می‌گیرد. مانند سازه "listen to...." که با معادل فارسی خود «گوش کردن به...» مطابقت دارد.

۲- بعضی خصوصیات زبان انگلیسی تقریباً شبیه زبان فارسی است، این وجه اشتراک تقریبی اغلب سبب بروز خطای میان زبانی می‌شود که در آن زبان آموز خصوصیات زبان مادری خود را که با خصوصیات زبان انگلیسی از بعضی جهات شباهت دارد، به جای آنها بکار می‌برد. اگرچه اینگونه شباهت ها گاهی موجب آسان تر

تمام اشکال یادگیری زبان دوم از این اختلاف ناشی می‌شود. مانند افعال "put on" به معنی «لباس پوشیدن» و "keep on" به معنی «ادامه دادن». بعضی از خطاهای درون زبانی هم نشانه این می‌باشند که روند یادگیری

جدول فراوانی خطاهادرکاربردحروف اضافه بعد از فعل

ارقام زیر به درصد محاسبه شده است

حروف اضافه + فعل	خطای دروم زبانی		خطای میان زبانی			پاسخ های درست			بدوم پاسخ		
	پسر - دختر	میانگین	پسر - دختر	میانگین	میانگین	پسر - دختر	میانگین	میانگین	پسر - دختر	میانگین	
Call on	۴۳	۳۳	۴۲	۲۰	۳۱	۲۵	۳۷	۳۱	---	---	
Put on	۳۷	۳۴	---	---	---	۶۶	۶۳	۶۴/۵	---	---	
Keep on	۲۳	۲۶	---	---	---	۷۴	۷۷	۷۵/۵	---	---	
Turn on	۴۷	۳۲	---	۱/۵	۰/۷۵	۶۸	۵۱/۵	۵۹/۷۵	---	---	
Get on	۳۷	۳۴	۵۸	۴۰	۴۹	۸	۲۳	۱۵/۵	---	---	
Based on	۳۰	۳۱	۱۴	۱۴/۵	۱۴/۲۵	۵۰	۴۴/۵	۴۷/۲۵	۵	۱۱	
Insist on	۳۰	۳۱	۱۴	۱۴/۵	۱۴/۲۵	۵۰	۴۴/۵	۴۷/۲۵	۵	۱۱	
Be in a hurry	۱۹	۲۶	۲۴	۱۸	۲۱	۴۸	۶۰	۵۴	۳	۲	
Be successful on	۱۹	۳۴	۲۲	۱۳	۱۷/۵	۴۴	۶۸	۵۶	---	---	
Write in ink	۴۷	۴۰	۳۰	۱۴	۲۲	۲۷	۳۴	۳۰/۵	۵	۳	
Write in his notebook	۲۷	۳۴	۳۰/۵	۱۲	۱۴/۵	۵۴	۵۶	۵۵	---	---	
Look up	۵۴	۵۷	۵۵/۵	۱۳	۲۱	۳۰	۱۷	۲۳/۵	---	---	
Call up	۴۰	۳۶	۱۲	---	۶	۵۲	۶۰	۵۶	---	---	
Get up	۱۶	۳۰	۲۳	۴	۹	۶۶	۷۰	۶۸	---	---	
Go up	۱۹	۲۴	۲۱/۵	۶۶	۶۴/۵	۱۰	۱۸	۱۴	---	---	
Grow up	۳۳	۴۲	۳۷/۵	---	---	۴۴	۴۴	۴۴	۱۴	۲۳	
Put out his coat	۶۹	۸۴	۷۶/۵	---	---	۱۶	۳۱	۲۳/۵	---	---	
Put out the fire	۸۳	۸۴	۸۳	---	---	۱۸	۱۶	۱۷	---	---	
Pick out	۸۸	۸۶	۸۸	---	---	۱۰	۱۴	۱۲	---	---	
Leave out	۴۲	۵۰	۴۶	---	---	۴۰	۴۴	۴۲	۱۰	۱۴	
Turn off	۴۹	۵۰	۴۹/۵	---	---	۵۰	۵۱	۵۰/۵	---	---	
Call off	۶۰	۶۲	۶۱	۶	۱۱	۳۲	۲۴	۲۸	---	---	
Get off	۳۲	۴۲	۳۷	۲	۶	۳۴	۳۳	۳۳/۵	۲۲	۲۹	
put off	۵۸	۷۶	۶۷	---	---	۲۴	۴۲	۳۳	---	---	
lead to	۲۷	۳۴	۳۰/۵	۲۰	۲۰	۳۲	۳۲	۳۲	۱۴	۲۱	
listen to	۲۱	۳۰	۲۵/۵	---	---	۷۰	۷۹	۷۴/۵	---	---	
polite to	۱۰	۳۶	۲۳	۲۸	۲۲	۳۲	۶۲	۴۷	۴	۶	
used to	۳۹	۳۸	۳۸/۵	---	---	۶۲	۶۱	۶۱/۵	---	---	
tired of	۱۹	۳۴	۲۶/۵	۲۵	۲۹/۵	۴۱	۴۷	۴۴	---	---	
ashamed of	۱۹	۳۴	۲۶/۵	۲۵	۲۹/۵	۴۱	۴۷	۴۴	---	---	
look over	۶۳	۶۶	۶۴/۵	۳۰	۳۰	۴	۷	۵/۵	---	---	
get over	۶۰	۷۵	۶۷/۵	---	---	۱۸	۳۱	۲۴/۵	۷	۹	
be responsible for	۱۳	۱۴	۱۳/۵	۵۲	۴۰	۲۶	۴۱	۳۳/۵	۸	۶	
fight against	۳۲	۴۰	۳۶	۳۲	۴۰/۵	۲۸	۱۹	۲۳/۵	---	---	
be careful about	۱۷	۱۸	۱۷/۵	۳۰	۳۰	۴۶	۴۸	۴۷	۵	۵	
look after	۵۰	۷۰	۶۰	۲۰	۱۶/۵	۲	۲۷	۱۴/۵	۸	۱۰	
move round	۴۹	۴۶	۴۷/۵	۳۲	۲۰	۱۲	۲۱	۱۶/۵	۱۰	۲۲	
put aside	۷۶	۸۶	۸۱	---	۴	۱۴	۲۰	۱۷	---	---	
be different from	۴۳	۵۲	۴۷/۵	۲۸	۲۳	۲۰	۳۴	۲۷	---	---	

تعداد کل زبان آموزان پسر ۵۰ نفر و زبان آموزان دختر ۷۰ نفر می باشد.

"against" که اگر چه تا حدودی با ساخت زبان فارسی شباهت دارد، اما به دلیل اینکه در زبان فارسی با حرف اضافه «با» بیشتر بکار می‌رود زبان آموزان بیشتر معادل های انگلیسی "to" و "with" را برای آن بکار برده اند.

۵- ندانستن معنی بعضی واژه ها و به ویژه عدم درک صحیح پایه فعلی گروه (فعل + حرف اضافه) سبب می‌شود که خطاهای درون زبانی و میان زبانی به صورتهای گوناگون ظاهر شوند. عدم درک درست معنی فعل و ناتوانی در استنتاج معنی جمله یکی از مهمترین مشکلات زبان آموزان فارسی زبان در امر یادگیری است. بطوری که در نظرخواهی که در هنگام آزمون از آنها به عمل آمد بیشتر زبان آموزان به این نکته اشاره داشتند که از فهم معنی جمله‌ها عاجزند. از جمله مواردی که خطا در اثر ندانستن معنی فعل بروز کرده است می‌توان به سازه "interested in" اشاره کرد. تعدادی از زبان آموزان معنی آن را کاملاً برعکس معنی واقعی به معنی «نفرت داشتن» فرض کرده‌اند.

۶- گرچه همه زبان آموزان زبان دوم را بطور یکسان فرا نمی‌گیرند و به یک اندازه در آن مهارت کسب نمی‌کنند اما در بررسی خطاها معلوم شد که در بیشتر موارد درصد خطاها و نیز پاسخهای درست در بین زبان آموزان پسر و دختر بسیار نزدیک و حتی گاهی یکسان است. این نشان دهنده این واقعیت است که جنسیت به خودی خود نمی‌تواند تأثیری بر فرآیند یادگیری زبان دوم داشته باشد. به بیان دیگر فرآیند یادگیری زبان دوم بین زبان آموزان دختر و پسر یکسان است. فقط میزان بالاتر پاسخ های درست را در بین زبان آموزان دختر می‌توان دلیل بر سعی بیشتر آنها در فراگیری دانست و یا آن را به عوامل آموزشی، شرایط خاص یادگیری، شرایط اجتماعی و غیره مربوط دانست. به عنوان مثال می‌توان به آمار و ارقام مربوط به کاربرد حرف اضافه "about" و نیز حرف اضافه "from" اشاره کرد.

۷- نحوه ارائه مواد آموزشی و یا نحوه تنظیم و طرح سؤالات امتحانی گاهی می‌تواند موجب بروز خطا شود،

یک سازه کامل نشده است و زبان آموز هنوز در مرحله سرگردانی و احتمالاً چالش با سایر نمونه های اولیه‌ای است که قبلاً یاد گرفته است. در این شرایط او هنوز نتوانسته است تصویری ایستا از سازه مورد نظر در ذهن ایجاد نماید. مانند سازه فعلی "get off".

۴- در سازه هایی که فرآیند یادگیری به طور کامل انجام نشده و یا زبان آموز به اندازه کافی در معرض آن قرار نگرفته اند، علاوه بر فراوانی خطاها تعدادی موارد بدون پاسخ هم دیده می‌شود. این نشان می‌دهد که استمرار یادگیری و تأکید لازم بر یادگیری و از آن مهم تر در معرض زبان خارجی قرار گرفتن و نیز صحبت کردن به زبان خارجی که در این مورد الزاماً باید در محیط ساختگی صورت گیرد دارای اهمیت و تأثیر زیادی است. از جمله سازه هایی که فراگیری آنها به طور کامل صورت نگرفته می‌توان به سازه "put aside" اشاره کرد چون زبان آموزان آشنایی کافی با آن نداشته اند درصد بسیار بالایی خطای درون زبانی به صورت تعمیم نادرست نمونه های اولیه در این مورد مشاهده می‌شود.

به طور کلی سازه های کم بسامد و آنهایی که به هر دلیل یادگیری آنها بطور کامل انجام نشده حداکثر میزان خطا را موجب می‌شوند. در این موارد تعداد پاسخ های درست بسیار کم ولی خطای درون زبانی و میان زبانی بسیار زیاد مشاهده می‌شود. همانطور که گفتیم در اینگونه موارد زبان آموزان با توجه به یافته های قبلی خود از زبان دوم و یا با استفاده از دانش زبان مادری اقدام به تعمیم نادرست نمونه های اولیه کرده و یا قاعده های زبان مادری را در زبان دوم اعمال می‌نمایند. حال در کدام زمینه خطا بیشتر صورت بگیرد این بستگی به ساخت سازه مورد نظر دارد که تا چه حد به زبان مادری زبان آموز شباهت داشته باشد. همانطور که گفتیم هرچه میزان انطباق بیشتر باشد، خطای کمتری مشاهده خواهد شد و برعکس هرچه اختلاف بیشتر باشد، درصد خطا بالاتر خواهد بود. به عنوان مثال "look after" به معنی «مراقبت کردن» که با ساخت زبان فارسی بسیار تفاوت دارد و سازه "fight

خارجی داشته باشند، موقعیت زیادی هم کسب خواهند کرد. از طرف دیگر همواره تعدادی از زبان آموزان در موقعیت های مختلف و همینطور در نظرخواهی به عمل آمده درس زبان انگلیسی را درسی به درد نخور و غیرقابل استفاده دانسته و می‌گویند: «به چه درد ما می‌خورد!» گروهی هم آن را به کلی کنار گذاشته و به امید استفاده از تک ماده و قبول شدن با استفاده از تبصره ۸ قانون امتحانات نشسته اند. بدیهی است که چنین نگرشی اثرات منفی زیادی در چگونگی زبان آموزی خواهد داشت. متأسفانه تعداد اینگونه افراد هم کم نیست و اکثر زبان آموزانی که به هر دلیل در این درس موفق نبوده اند، چنین نگرشی نسبت به آن دارند که این مسئله خود نیز جای تعمق دارد.

پیشنهادات کاربردی

به هر حال برای بهتر شدن کیفیت آموزش زبان انگلیسی به عنوان یک معلم زبان موارد زیر پیشنهاد می‌شود:

الف- اگر چه همواره بسیاری بر این عقیده بوده اند که کودکان بهتر زبان دوم را یاد می‌گیرند و برای یادگیری زبان دوم استعداد بیشتری دارند و بعضی عقاید افراطی هم این نظر را داشته اند که اصولاً یادگیری زبان بخصوص بعد از بلوغ، امری غیرممکن یا حداقل بسیار مشکل است. اما امروزه اکثر دانشمندان و پژوهشگران این ادعا را قبول ندارند، بلکه معتقدند که در هر سنی می‌توان زبان دوم را فراگرفت. هرچند این نکته را انکار نمی‌کنند که کودکان در فراگیری زبان دوم و بخصوص تلفظ زبان دوم امکان موفقیت بیشتری دارند و این امر را مربوط به شرایط خاص سنی آنها می‌دانند. پژوهشگران معتقدند که در مورد کودکان امکان بروز موانعی از قبیل انتقال منفی، یا ایجاد نگرش منفی نسبت به زبان دوم کمتر است (لیتل وود، ۱۹۸۵، ص ۶۴). مخصوصاً دستگاه آوایی کودکان آمادگی بیشتری را برای فراگیری آوای زبان دوم دارد. به همین علت هم در فراگیری تلفظ موفقیت بیشتری

لذا بسیار ضروری است که به ویژه در مورد ارائه پرسش های امتحانی دقت کافی توسط معلمان بعمل آمده و از ارائه ساخت های پیچیده و مشکل آفرین خودداری شود. مثلاً از جمله مواردی که ساخت جمله موجب بروز خطا گردیده، سازه فعل "return in two years" می‌باشد که به علت ساخت مشکل آفرین جمله ای که این سازه در آن بکار رفته و نیز شباهت خود فعل return با فعل turn منجر به بروز درصد بالایی خطا شده است.

۸- در بعضی موارد هم گاهی دیده می‌شود که نمی‌توان دقیقاً تعیین کرد که علت بروز خطا چه بوده است. به بیان دیگر، نمی‌توان ادعا کرد که دقیقاً خطا درون زبانی است و یا میان زبانی. از جمله در کاربرد حرف اضافه "in" در گروه حرف اضافه ای "in November 7th" نمی‌توان دقیقاً گفت که زبان آموزان حرف اضافه "in" را به خاطر وجود اسم ماه نوامبر به کار برده اند و به تاریخ روز آن توجه نداشته اند و یا اینکه حرف اضافه فارسی «در» را در زبان انگلیسی به صورت "in" تعمیم داده اند. اینجاست که چون به طور مستقیم، نمی‌توان فرآیند ذهنی زبان آموزی را مشاهده کرد با اشکالاتی مانند این مورد هم روبرو می‌شویم و نمی‌توانیم مرز مشخصی بین خطای درون زبانی و خطای میان زبانی قائل شویم.

۹- انگیزه یادگیری بسیار مهم است و در میزان یادگیری و کسب مهارت بسیار مؤثر است. نوع نگرش شخصی زبان آموزان نسبت به زبان انگلیسی یکی از عوامل بسیار مهم در کیفیت یادگیری زبان دوم است. انگیزه تولید جمله های صحیح برای نشان دادن همسانی با سخنگویان زبان و یا تقلید از معلم یکی دیگر از عوامل بسیار مؤثر در کسب موفقیت است. آن دسته از زبان آموزانی که در یادگیری زبان انگلیسی موفقیت هایی کسب می‌کنند نه تنها آن را بسیار مفید می‌دانند بلکه همواره به ادامه تحصیل در این رشته در دانشگاه اظهار علاقه می‌نمایند. آنها سعی می‌کنند که به هر نحو ممکن زبان را هرچه بهتر و مانند سخنگویان بومی زبان انگلیسی تولید کنند. آنهایی که چنین نگرشی نسبت به زبان انگلیسی به عنوان زبان

در جلب زبان آموزان دارند اما بدلیل آنکه از سطح کیفی و استاندارد مناسب برخوردار نبوده و هزینه آنها بسیار بالاست و گاهی ممکن است در به کارگیری امکانات خود نیز موفق نباشند. در نتیجه کار آنها تأثیر چندانی در امر آموزش زبان ندارد. خوب است که در امر تهیه ابزار کمک آموزشی جدیدت بیشتری به عمل آید.

ه- روش تدریس معلمان باید دگرگون شود. به دلیل رشد روزافزون تعداد دانش آموزان و نبودن معلم زبان به تعداد مورد نیاز، معلمان مجبورند که علاوه بر ساعات تدریس موظف، ساعات بیشتری هم به عنوان اضافه کار به تدریس بپردازند. در این مورد دو انگیزه نیاز شدید به معلم زبان و مشکلات مالی معلمان نیز دخیل است. به طوری که در چنین شرایطی کیفیت تدریس تا حد زیادی افت خواهد داشت. اگرچه در سال های اخیر کتاب های درسی زبان دگرگون شده و کتاب های جدید که می بایست بر مبنای «روش خواندن» تدریس شوند، در اختیار زبان آموزان قرار گرفته است. لازم به ذکر است که تحلیل مقایسه ای نیز راهی موثر و مفید را به معلمان ارائه نموده تا به کمک آن بتوانند از میان روش های مختلف تدریس، بهترین آن را انتخاب نمایند. معلم از طریق تجزیه و تحلیل خطاهای فراگیرم توجه می شود که از چه موادی باید در تدریس خود بیشتر استفاده نموده و بر چه مواردی تکیه کرده و نیز از چه نوع تمرین های جانبی استفاده کند و در نتیجه چگونه خطاهای دانش آموزان را اصلاح نماید (بمانی نایینی، ۱۳۸۷، ص ۱). اما به دلیل اینکه معلمان گاهی با روش جدید آشنایی کافی ندارند و فرصت مطالعه در مورد آن را هم پیدا نمی کنند کماکان به تدریس با روش قدیمی دستور و ترجمه ادامه می دهند. این با هدف آموزش زبان در شرایط فعلی مغایرت دارد. در مجموع روش تدریس به شیوه ای است که زبان آموزان را فقط برای امتحانات آخر سال آماده می کنند. همانطور که قبلاً گفتیم در چنین شرایطی فقط به بیان نکات دستوری پرداخته می شود و انجام تمرینات مشابه پرسشهای امتحانی مورد توجه قرار می گیرد و هدف

دارند. در نتیجه بهتر است که زبان آموزی از سنین پایین تر باشد، مثلاً آموزش صداها از سال های پایانی دوره ابتدایی شروع شود.

ب- تعداد ساعات هفتگی آموزش زبان در حال حاضر بسیار کم (۳ تا ۴ ساعت) و فاقد هرگونه کارآیی می باشد. متأسفانه، در سال های اخیر نه تنها بر ساعات درسی اضافه نشده بلکه از آن کم شده و به ساعات فعلی تقلیل یافته است. تقلیل ساعات درسی و کم شدن حجم کتاب های درسی، یکی از عوامل مؤثر در افت تحصیلی و نزول کیفیت آموزش زبان می باشد، لذا شایسته است که این مشکلات مورد بررسی مجدد قرار گیرند.

ج- در دسترس نبودن کتاب های درسی در اول هر سال تحصیلی و کمبود کتابهای کمک آموزشی تدوین شده سبب می شود که حدود یک ماه یا بیشتر از آغاز هر سال تحصیلی معلمان ناچار باشند که اوقات کلاس را بسته به ذوق و سلیقه خود پر کنند و چون معیار قبولی یکی از معیارهای مهم ارزشیابی و همچنین هدف اصلی آموزش به شمار می رود، در نتیجه ترجیح می دهند که به بیان مباحث دستوری پرداخته و تأکید زیادی بر آن داشته باشند تا بدین وسیله زبان آموزان بتوانند راحت تر نمره قبولی را کسب نمایند. بدیهی است که در این شرایط آموزش زبان انگلیسی در درجه دوم اهمیت قرار می گیرد. به بیان دیگر زبان تدریس نمی شود بلکه درباره زبان تدریس می شود. در نتیجه اغلب متون اصلی درس مورد بی توجهی قرار گرفته و نکات دستوری زیاده تر مورد توجه و تأکید قرار می گیرند. از طرف دیگر، برای جبران وقت از دست رفته معلمان مجبورند که با سرعت به تدریس مطالب پرداخته و گاهی موفق به تمام کردن کتاب هم نمی شوند. این موارد خود مشکلات عمده ای بر سر راه زبان آموزی می باشند.

د- امکانات و وسایل کمک آموزشی از قبیل وسایل آموزشی دیداری و شنیداری در حد نزدیک به صفر است. اگر چه مؤسسه های خصوصی در سطح شهرهای بزرگ با تبلیغات فراوان در مورد امکانات آموزشی خود سعی

شناسی ((نه مقاله))، موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، خرداد ۱۳۶۵.

۴- داگلاس براون- اچ، اصول یادگیری و تدریس زبان، ترجمه مجدالدین کیوانی، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۳
 ۵- لادو، رابرت، زبانشناسی در میان فرهنگ ها، ترجمه علی درزی، انتشارات جهاددانشگاهی، دانشگاه تربیت معلم، ۱۳۶۷.

۶- مشفق، فرهاد، بررسی بنیاد علمی زبان شناسی مقابله ای، مجله زبان و ادبیات، کتاب اول، بهار ۱۳۷۲.

ب- انگلیسی

1-Corder.S. P. "*The significance of learners' Errors*". IRAL Vol.V/4, 1967, Julius Groos Verlag.Heidiberg.

2- Corder. S. P. "*Idiosyncratic Dialects and Error Analysis*". IRAL Vol. IX/2, May, 1971, Julius Groos Verlag. Heidiberg.

3-Fries Chars C. "*Teaching and learning English as a foreign language*". (Ann arbor Univ.Mich. Press, 1945).

4-Lee, W. R. "*The linguistic content of language Teaching*". English language Teaching Journal 11, (1957):77-85.

5-LittleWood, William T. "*Foreign and second language learning, Language-Acquisition, research and its implications for the classroom*". Cambridge University Press, 1985.

6-Richards Jack C. etal. "*Error Analysis*". Perspective on Second Language acquisition, Longman, 1971.

اصولی که یادگیری زبان دوم باشد، به دست فراموشی سپرده می شود.

و- متأسفانه هنوز هم به معیارهای غیرآموزشی از قبیل درصد قبولی و غیره اهمیت داده می شود. لازم است که برای گزینش و ارتقاء معلمان به اینگونه معیارها استناد نشود زیرا با توجه به مشکلات موجود در درستی این معیارها جای شک و تردید است.

ز- با توجه به اهمیت نقش زبان مادری و اینکه یادگیری زبان دوم در واقع یادگرفتن ان قاعده هایی است که با زبان مادری زبان آموز تفاوت دارد، بنابراین زبان آموز باید کتابی در اختیار داشته باشد که با توجه به مشکلات و مسائل مختلفی که با آنها سروکار دارد، تدوین شده باشد. مثلاً کتابهایی که بتواند جوابگوی مشکلات خاص زبان آموزان ایرانی در آموختن زبان انگلیسی باشد، باید براساس مطالعه تطبیقی دو زبان تدوین شده باشد و آگاهانه روی نکاتی از ساخت زبان انگلیسی که نسبت به زبان فارسی اختلاف اساسی دارد، تکیه کرده باشد. آزمون ها و امتحانات نیز بایستی براساس مطالعه تطبیقی در زبان تدوین شود و شامل نکات غیرمشترک بین دو زبان مادری و زبان دوم باشد. بدین معنی که میزان مهارت در کاربرد ساخت های مشکل آفرین زبان دوم مورد سنجش قرار گیرد.

منابع و ماخذ

الف- فارسی

۱- بمانی نایینی، معصومه، تجزیه و تحلیل خطاهای زبان بینابینی، انتشارات سخن گستر و معاونت پژوهشی دانشگاه آزاداسلامی- واحد مشهد، چاپ اول، ۱۳۷۸

۲- بنیاد پژوهشهای اسلامی، گروه زبان شناسی کار بسته و آموزش زبان ها، قلمرو زبان فارسی و آموزش زبان های بیگانه ((هفت مقاله))، موسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، بهمن، ۱۳۶۴

۳- بنیاد پژوهشهای اسلامی، گروه زبان شناسی کار بسته و آموزش زبان ها، روش های آموزش زبان و مسایل زبان